

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. XII.

U Samoboru, 1. svibnja 1917.

Br. 9.

"Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na pol godine za domaće K 250, vanjske K 3, a inozemstvo K 5.

Uprava i uredništvo nalazi se
TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(tiskara S. Šek.)

UZLASKAJTE SVAKU UPUTU UČITELJU Cjeniku.
Oglašajte, koji se više neće računati
značajnoj popularnosti, takođe se ne vratiti

Iz trgovinog zastupstva.
(Izvještaj sjeđnice održane dne 19. travnja 1917.)

Od kr. kotarske oblasti prisustvuje sjednici pogl. gosp. kot. predstojnik Mirko Kršnjači.

Od zastupstva prisutna su ova gg.: Reizer, dr. Horvat, Cesar, Geček, Ivanušević, Kokman, Šimec, Bedenčić, Novak, Bastijančić, Herceg, Filipčić, Žitković i Brezak.

Sjednici predsjeda načelnik g. Josip Jug, zapovjednik vodi bilježnik g. Josip Čop.

Načelnik čita dopis kr. zem. vlade prema kojemu se proračun za g. 1917. odobrava sa dozvolom općinskog nameta od 1240%.

Načelnik čita dopis kr. zem. vlade, kojom je zakladnica blagopok. Klementine Aschko-Müller odobrena. Prema ovoj zakladnici imadu se svake godine na sam Badnjak razdijeliti kamate ove zaklade na 6 siromaka opć. Samobor koji su navršili 60 godinu bez razlike spola i pripadnosti.

Načelnik čita dopis dra. Stj. pl. Oreškovića kao ovršitelja oporuke iz pok. suca Stjepana Drčića, kojim se opć. poglavarstvu i trg. zastupstvu prigovara da nije prigodom smrti i pogreba gosp. Drčića postupalo onako kako bi moralo napram začasnom svom gradjaninu i mnogo godišnjem činovniku. Ujedno javlja da je pok. g. Drčić ostavio za siromake trgovinu Samobora 20 K.

Načelnik izjavlja da poglavarstvu nije poznato da je gosp. Drčić začasni gradjanin jer ga kao takova nema nigdje unešena ili zabilježena. A na sprovodu su bili i onako činovnici poglavarstva i gg. zastupnici prisutni.

Zastupstvo zahvaljuje u ime samoborskih siromaka. — Kuće pok. Drčiću "Slava mu!"

Poglavarstvo izvješćuje zastupstvo da g. Artur Metelka iz Zagreba duguje općini još ovetu svatu za pjesak koji je prema ugovoru isvažao iz općinskog pješčanika. Blagajnik izjavlja da je g. Metelka u vojski njega je općina opomenula a i utužila, ali bez uspjeha. Predlaže da se ovaj dug, kao neutjeriv briše. — Zast. dr Horvat veći da to ne stoji da je ova tražbina neutjeriva. Koliko je njemu poznato posjeduje g. Metelka u Zagrebu kuće. — Zastupstvo zaključuje neka poglavarstvo nastoji svakako ovu tražbnu utjerati.

Načelnik čita dopis Županijskog odbora kojim ovaj javlja da za nabavu bika ne može iz veterinarske zaklade doplatiti općini pripomoći, jer se u ovoj zakladi ne nalazi dostatna svata. — Načelnik misli da bi se za nabavu bika još potrebna svata raspisala medju vlasnike krava. — Zast. dr. Horvat također zagovara ovaj predlog jer je najpravednije, da vlasnici krava koji imaju od ovih koristi nose i trošak za bika. — Zast. Cesar veći da koristi imade cijela op-

čina od marvogosjiva pak je i poseve pravdno da se namest raspis na sve općinare. Zastupstvo zaključuje raspis nameta na sve općinare.

(Nastavlja se se.)

Samobor za ratnu siročad.

Sredinom prošloga mjeseca objavile plakati, kako će se i Samobor — o 1000. danu rata — pridružiti općoj akciji u korist djece palih ratnika. I nata je školska omadina imala kupiti prinose u tu svrhu. Uz Hjepi i topli apele, upravljen na sva dobra srca, navijestio je proglašen i Zabavno posjetilo, što će ga 22. travnja, u 5 sati posjetiti podne prirediti mjesna pučka škola i pjevačko društvo "Jeka", a prihod će mu biti za ratnu siročad.

Već unaprijed se je pod izvješnje znalo, da će ta dobrovorna manifestacija biti odličnih kvaliteta. Ta znalo se je, da je svemu na čelu vrlo ravnatelj naše škole g. Milan Lang. Njegov piemeni i pozrtvovni mir za sve, što je dobro i uživo, morao je i tu uroditi prekrasni plodovima — pogotovo gdje se je radio o mnoj omiljenoj. Pod njegovim uzornim vodstvom morao je sve obilježiti njegov harmonični duh i sve proniknuti njegov simboli za ljepotu. A znalo se je, da će i sve naše vrijedno učiteljstvo, svatko za svoje strane, poraditi o što bojem uspjehu. Znalo se je, kojom je pripravnostu

sta no među penjačima! — govorio je on samosvjezano.

No onda je nadolila bolest; sile su počele vidno malaksati. I onda je na jedno Florijanovo, na glavnoj skupštini istupio stari zidar Tonček i zamolio pokorno da ga se premjesti medju čuvare — —

Vidjelo mu se, kako se teško rasteže s odjelom, u kome je počeo službovati kao čovjek najboljih godina. Glas mu je drhtao od uzbudjenosti, a rukom je grčevito tiskao penjačku sjekiricu. Kao da je osjećao, da je to posljednji put, što nosi svoje penjačko ulo, svoj svijetli penjački "karabiner". Nikad-nikad više ne će se on popeti na dragi vatrogasni toranj, stupati medju "golobradim momčima" penjačkoga odjela, on polpun starac medju tim mladićima! —

Od toga dana bio je Tonček član čuvarskoga odjela, pravio red na garniture i raspisao uže, da zaštiti garišni prostor od značajne publike. Jednako i na vatrogasnim vježbama.

Tako se primakla 25. godina njegove službe. Prošao je prijedlog, da se stari čuvar odlikuje počasnom kraljevskom kolajnom.

Veselo je očekivao dan, kad će njegove grudi uvesti kraljevska kolajna kao vi-

dijiv znak, da je punu četvrt stoljeća pripao piemenitoj vatrogasnoj instituciji.

A sad, kad su kolajne prisjele, kad se odličja dijele, stari Tonček, os jedini, nije došao po njemu — —

Ubogi, stari vatrogasac! Njegova kolajna i diploma, na kojoj je pisalo crno na bijelom o njegovim požarničkim vrlinama, ležao je nepomično na stolu. Tek kad su Bestorica vatrogasaca već primila na svoje grudi odličja, onda je došao red i na starčevu kolajnu. Nju je zastupnik oblasti predao jednostavno društvenom zapovjedniku da je uruči porodicu odlikovanoga, a nazvane je pozvao, da evomu starom drugu klinku "Slava!"

Vatrogasci to učinili tronutim glasom. Jer njihov stari drug, koji je danas imao slavati medju njima, počiva danas mirno i pokojno snivajući vječni san — —

Bilo je na samu Veilku subotu, kad su ga vatrogasci odjeveni u svečano ruho i pod svijetlim kacigama sproveli do vječnog počivališta. Rijetke proljetne magle vukle su se od bregova i sitna je kiša slijila, kad je kretao njegov sprovod prema groblju.

Za lijesom koračala je njegova udovica. Dva sina bila su mu u to vrijeme na boj-

Stari vatrogasac.

Napisao Bogumil Tonček.

Dijelje su se počasne kolajne u mjestu N. za dvadeset i petogodišnje zaslužno službovanje na polju vatrogasstva i spasavanja.

Istupili su prizvani. Kolajne prisjele za sedmoricu, a stavila se u vratu Bestorica.

Jeden je manjkao.

Stari član čuvarskoga odjela, "zidar Tonček", kojim su ga imenom u cijelom mjestu nazivali, nije došao po svoju kolajnu. —

A kako je on zavriješio da nosi pođijeno mu odličje! Revan, savjesta, i u suprot poodmaklih godina bila je on poštivan i odusjevijen član. Uvijek bi se ponosio isticao, kako pripada u kolo ljudi, koji imaju plamenitu zadaču, da brane imutak svoga bližnjeg.

S posebnom je radosti polazio vatrogasne vježbe, a najvećom pripravnostil bračio imovinu svojih sugrađana od požara i ljeta. Još prije par godina bila je penjač. I makar da su godine navale svi teret na njegova ledja, on je ustrajao u svome odjelu.

— Cijeli se život penjem kao zidar po krovovima, pa mi zbilja nema drugdje mje-

Jeka sa svojim predsjednikom g. Mirkom Kiešićem prihvata uz lijepu zadaću. Poznata je i velika glazbena kultura veleč. g. župnika Milana Zjalića, koji je imao ravnati zborovima, kao i vrsna mu suradnja č. g. Adolfa Blage, prokuđana u tolikim zgodama. Znalo se, kako se i naći mališi zano-sno trše oko uspjeha.

A napokon je ono, što smo slušali u „Sokolani“, a one naše dilektantske pozornice, drapirane crvenim zavjesama, još nadmašilo sva naša očekivanja. Već prvu točku programa, himnu „Lijepoj našoj domovini“, pjevala je cijelokupna „Jeka“, pod ravnjanjem veleč. g. Zjalića, toli skladno i takvim elanom, a mnogobrojno ju općinstvo saslušalo toli uenesenom pažnjom, da se neda ni zamisliti bolji uvod u patriotski ton te cijela priredba.

„Proslov“ iza toga potresno nam je predložio i samu svrhu našeg sastanka G. Bogumiil Tonu dao je tom pjesmom ne samo izvrsnu prigodnicu, stvorenu za taj čas, već pjesmu trajne vrijednosti, te nam snažno crta jedan tipični slučaj ratne tragedike. A gdj. Andjela Šanti, učenica stručne škole, govorči iz one crvene polutame m'rnim i jakim, odmjeranim glasom o krvavom ratnom udesu, polučila je nelzbrisiv dojam i ganula ne samo do suza već i do jecanja.

Kad se je iz ponovnog dugotrajnog pjeska opet razmaknuo zastor, pade nam pogled na mnogo bjeline, mnogo mladosti. Djevojčice su u poluvijencu svojim djetinjnim glasicima pjevale narodne pjesme („Domovini“, „U gori“, „Sanak“), posve korektno, ta uvježbalo ih je g. učitelj Stjepan Kraljević, naš virtuzni organista. Ljupke narodne melodije brujale su nježno, djeca su to pjevala za djecu i hrabrla se pogledavajući na svog g. ravnatelja i pažeći pomno na svaki dirigentski kret g. katehete Blage.

Pa dodjoši mal deklamatori: Mihela Bašić iz III. razr., te je vrlo lijepim shvaćanjem govorila pjesmu „U oči boja“, stihove nezaboravnog Janka Kamenara, i mal Milek Šaban (iz II. razr.), te se vrlo samosvjesno podišio: „Ja sam Hrvat“ — luskajući se ručicom o junacke hrvatske grudi.

Slijedeću je plesu preuzeo iz naklonosti gđica Ema Anger, naš samoborski slavuj, odmah nas je čarom svoga glasa iz onog

nom polju, jedan od njih vatrogasac, koji je staroga vatrogasca po njegovoj izričnoj želji, imao da naslijeđi u penjačkom odjelu.

Na sprovod mu je došlo i nešto žena, susjeda i znanice pokojnikovih. Od ostalih općinara jedva dvojica trojca. A trebalo bi, da mu je najmanje osvanuo na sprovodu mjesni načelnik ili tko od opće odbora, da iskaže počast čovjeku, što je četvrt stoljeća stajao na branici imovine svih žitelja onoga mesta. Napoštjetku možda je bilo i nevrijeme krivo ovome odsuću . . .

Kad je sprovod došao na brežuljak, na put, što vodi izravno do groblja starcu je iskazana ipak jedna nenadana počast. Upravo se sa groblja vraćao odred vojnika, što su čas prije pokopali jednog svog druga iz bolnice. Zapovjednik voda zapovjedio je na počast i lijes je staroga vatrogasca ušao u groblje medju vojničkim rekovima Slučajno baš nekako u susjedstvu kolibice staroga vatrogasca . . .

Od toga je dana već prošlo nekoliko mjeseci, i danas, kad je stari „zidar Tonček“ imao bio srećan i vesel, danas ga nije više među živima . . .

nemilo sivog poslijepodneva prenijela u puno proljeće. Svojim umjetničkim, upravo dramaškim, predavanjem, pjevala je ovaj puta Zajčevu pjesmu „Lastavica“ i Hatzeovu „Majci“. Na glasoviru ju je vrlo fino pratila gđica Zvona Pavlović.

Za tim je opet mješoviti zbor „Jeka“ izvodio lijepo slovenske narodne pjesme i riješio veoma egzaktno svoju zadaću.

I u tili se čas, dok se metom sklopio zastor, pojavio na pozornici salonski orkestar sa svim svojim instrumentima i izvodio vrlo precizno „Karišk hrvatskih napjeva“. I tu su se istakli mladih glazbenici gđica Zvona i mladi g. Vilim Pavlović; vrijedan im je partner bio, takodje na gusama, mladi g. Milan Buzina, a njihov je sklad upotpunila i vrsna igra na harmoniju.

Zaključnu je točku imao mulki zbor „Jeka“, a ravnao je njime, majstorski kao uvijek, g. Raiko Buzina. Snažno su odmijevale u pjesmi „Usaj rode“ riječi Petra Markovića i jaki ritmovi Eisehuthovi.

Tom vanredno lijepom moralnom uspjehu posjela pridošla je još i prilična svota što se je tog dana sabrala za ratnu siročad.

S. O.

Domadečke vijesti.

Imendan Njez. Veličanstva kraljice Zite. Povodom imendana Njez. Velične kraljice Zite bila je u petak dne 27. travnja u župnoj crkvi u 9 s. svečana sv. misa, kojoj su prisustvovali sve oblasti, škole i naša društva.

Milodari. Za popravak kapele sv. Mihalja darovala je gđa. Kristina Lesce, 10 K; gosp. Stjepan pl. Horvat, nadšumar u. m. 6 K.

Župni ured izrazuje topnu zahvalu.

Florijanovo. U petak je sv. Florijan, zaštitnik proti požaru. U 7 sati je svečana sv. misa u župnoj crkvi. Nakon toga ide procesija do kapele sv. Mihalja, tamo je tiha sv. misa a tada se natrag procesija u župnu crkvu.

Za spomen-ploču palim Samoborcima unišio je do sada: po g. potpu-

Kolajnu je društveni zapovjednik uručio starici-udovici u njenom stanu, u maloj urednoj kolibici, što ju je sam uredio i prizdao pokojni stari Tonček. Uboga starica bila je ganuta do suza . . .

A istoga dana poslije podne imali su vatrogase malu zabavu u počast odlikovanih Slučajno baš nekako u susjedstvu kolibice staroga vatrogasca.

Odlikovani su sjedjeli medju svojim drugovima i odličnim poznanicima. Manjkao je stari Tonček sa kolajnom na grudima. To su svi živo osjećali i sjetili se njegove udovice, stare uboge ženice u susjedstvu. Poslala joj od svega, čime su oni bili postušeni na zabavi, i njoj jedan dio. To što bi pripalo danas našem dobrom starom drugu, to neka bude njegovoj družici!

I učinile čin lijepo, nježne pažnje spram sirote starice. — —

Kad su se sat, dva kasnije rasilazili vatrogasci kuća staroga njihovog druga tonula je u polpunoj lami ističući neškokočino lice. — Ko da je i ona živila za svojim stariim go spodarom, koji nije dočekao svoje kolajne. —

krovniku vit. Wagneru uloženo sabranih 183 K, gosp. J. Matijašić 100 K, gdje. Ortinsky 10 K, g. načelnik jug sabrao u veselom društvu 5 K, od koncerta i dilet. predstava 19. i 20. velječe 355 K 40 f. 25. ožujka 167 K, a 9. travnja 263 K 60 f. — U svem je do sada sabrana svota od 1085 K.

Premještenje u sudbenoj struci. Sudbeni pristav I. razreda g. Fileus Jurčić premješten je od kr. kot. suda u Virovitici kr. kot. suda u Slavak.

Iekaz prinos za ratnu siročad, darovanih na „dan ratne siročadi“ u Samoboru: Slavna podružnica „Crvenoga krila“ 500 K, gdje. Emi Ruiz de Roxas 50 K, po 20 K: Dala bar. Lepel i g. Milan Zjalić; po 10: gg. Hirschi, dr. Horvat, Kiešić, Budić Ivan, natporučnik P. Blaga, Lang; po 7 K: Bojmila pl. Ortinsky, satnik Troha, barunica Alnoch; po 6 K: dr. Orešković, P. Pešović, dr. Divković, gdje. Bračun; po 5 K: natporučnik Papp, dr. Pešić, Hubalek, Schwer, Čosić, Samoborska štedionica, Frančeković, A. pl. Suiyok, H. pl. Suiyok; po 4 K: Drag. Kršnjavi, F. Bastujančić mi.; po 3 K: A. Filipčić, Žunac, Pučka štedionica.

Po 2 K: Noršić Mijo, Šaban, Kokman Barica, Vuković Milka, R. Schik, Fistrić, Damjan Stehina, Crkvenac, H. S., Z. Dolčen; po 1 K: Debeljak, A. Švarić, M. Belak, Skarek, Franjo Kuhar, N N, N N, Nečitljivo, Rudolf H. Rozman.

U Škrabice darovani prinosi ne mogu se poimence iskazati. Rezultat ukupni „dana ratne siročadi“ je ovaj:

Cist prihod zabavnoga posjela 375 K (zajedno s preplatama), mladež pučke i žen. stručne škole sabrala medju sobom i u Škrabici 321 K 6 f., prinos Crv. Kriza 500 K. Ukupni prihod odbivši 3 K za podvorbu jest 1193 K 6 f., koja je svota odasana „Zem. odboru za zaštitu udovica i siročadi u ratu poginulih vojnika kraljevine Hrvatske i Slavonije u Zagrebu.“

Svima, koji su u ovu plemenitu svrhu bili što pridonijeli, najljepša hvala, a od Boga plaća.

Dalje prineše prima ravnateljstvo samoborske škole.

Dilektantsko kazalište. Ovoga mjeseca davat će ovo kazalište dne 17. o. m. t. j. na Spasovo, i to u korist gradnje hrvatskog Zitinog doma čuvenu salonsku konverzacionu komediju „Razidjimo se“ (Cyprienne) od V. Sardoua, u kojoj taj stari majstor i menadžerijivi komediograf u bijelito boju umjetničkim scenama, bio kipre duhovitošću francuskog salona, obraduje tobožnju rastavu brača muža i žene, — ratova, koju je preuređila naivna, propočna i nježna nenastrunjena slobodna mladost dražesne Ženice, koja se napokon poslije sviju svojih sjajno komičnih perlika i neprilika bacu po nevo u narudžaj svog muža — za elo život.

Kao Cyprienne gostoval će kod nas gđa. Renata pl. Miletović poznata nam iz „Svijeta“, dok će u ulozu njenog muža nastupiti na našoj pozornici kao gost g. Mirko Član Hrv. oem. kazališta u Zagrebu, kojemu je već u tu svrhu uprava kazališta podijelila dopust.

Uporedno s ovom komedijom sprema ovo kazalište za Dahove izvrsnu Nušićevu komediju „Običan čovjek“, o kojoj ćemo progovoriti u slijedećem broju našeg liste.

Vodovod u vatrogasnoj svrhi. Kako je poznato, nijesu još izvedući u Samoboru postavljeni ni uređeni nužni hidrauli

koji bi služili u požarne svrhe. I oni otvorili (vrio rijetki) koji danas postoje, neće biti dovoljni za potrebe, što ih traži sigurnost u obrani od požara. Što znači vodopust i od kakve je odlučne ažnosti kod požara, najbolje nam svjedoče gradovi, gdje se mnoge vatre uguše u zametku miazom vode iz hidranata. A kako bi nam dobro služili hidranti dokazao je i požar Štaglja u Obrtničkoj ulici prošle godine, kad je netko vodu ispuštilo iz vodovodne ulične cijevi, ali je vatrogasci nijesu mogli mašalost upotrijebiti jer nije bilo hidrantskog nastavka, na koji bi se mogla navinuti cijevina. Na ovaki način ugrožene su kuće, koje stoje u ulicama, podalje od potoka Gradne, jer gdje nema odmah vode pri ruci, tu nema apsolutno sigurnosti kod požarne akcije. Da se uzmognе ustanoviti udaljenost točki, na kojima bi valjalo postaviti hidrante, te da se slučno odredi mjesto, gdje bi valjalo hidrante postaviti, kao i radi njihove narudžbe ovdašnje je vatrogasno društvo u sporazumku s trg. poglavarskim zamoljio hrv. slav. vatrogasnu Zajednicu, da izaslanje avoga tajnika g. Mirka Kolarića u Samobor, koji će svar razviditi i staviti svoje prijedloge. Ovog tijedna prisjet će g. Kolarić, te će sa izaslanicima vatrogasnog društva preuzeti očevide a zatim podnijeti stručno mnenje. — Nadamo se, da će se izatoga doista pristupiti k nabavi hidranata, jer je u odvjeti očita pogibao po imutak naših općinara, koji pravom mogu tražiti, da im vodovod mora služiti i u požarne svrhe.

Samoborska željezница. Počam od danas pak do konca rujna izdaju se opet sveske voznih karata, sastojete se iz 10 pojedinih voznih karata. Cijena sveskama je 12 K za II. razr. a 8 K za III. razr.

† Marija Gjurin rodj. Horvat umrla je 30. pr. m. u 81. godini života. Pokojnica je majka supruge gosp. Šeka tiskara u Samoboru. — Sprovod bit će joj dne 2. o. m. u 4 sata poslije podne. Laka joj zemljava.

† Marijana Škarek rodj. Milić. Teški udarac zadesio je gosp. Rudolfa Škareku, poreznog nadkontrolora u Prijedoru smrću njegove supruge Marijane, koja je 11. o. m. nakon duge i teške bolesti umrla i pokopana na tamođnjem rimokatoličkom grobuju. Pokojnicu oplakuju osim supruga osmero neoskrbljene dječice i ostala rodbina. Laka joj zemljava.

Kinematograf u Samoboru. Kako smo već javili uredit će se u dvorani nekdanjeg Hotels Pension kinematograf. Sada nam javljuju, da su vec strojevi za Kino prisjetili, te se već započelo sa montiranjem ovih. Predstave bi imale početi u polovicu ovog mjeseca.

Prodaja samoborske željeznice. Kako dosajemo, prodana je naša željezница komercijalnoj banki u Pešti. Vidit ćemo, dalli će novi gospodari biti bolji i hoće li biti nadomjestiti nedostatke, da nam vožnja kao ostale stvari u botijem redu bude. Dosadanje berlinsko društvo, malo se brinulo i nije hotjelo ništa štovati.

Petrolej za obrtnu svrhu. Budući da će se raditi sakupljanja potrebnih sredstava za zimske mjesecne isdavati odnosno petrolej samo za neophodno nužne svrhe javne rasvjete, obrtnih pogona i poljoprivrede, te će se uslijed toga potrepštiti u budućim mjesecima bezuvjetno sniziti, upozorjuje trgovci i obrtnička komora zagrebačke industrijske poduzeće i zanatlje, da su petrolejom posluju bio stedljivo.

Općinski poslovi. Primarno iz građanstva slijedeće reči: Kako sada izgledaju općine putne, to se nuda opisati. Nije više moguće po njima prolaziti a kamo li kolima voziti. Sav između voze na putne, pa da ga barma razgrnu, već ga ostavljaju u kupovima. Voda je putne razderala, pak se nalaze sada čitave mlake po njima. Posjednici zemljišta uz općine putne izorali su ove daleko preko općine medje. Začudno je, da neka gospodornici, koji često onuda poizle na svoja zemljišta, toga ne vide.

Isto bi tako trebalo bez okolja urediti korito potoka Gradne. I na to bi morali odbornici upozoriti načelnika, kome to još nije poznato. — Sada bi se dalo to još sve sa manjim troškom urediti. J. B.

PROSVJETA.

Zlatna knjiga. Primarno ova reči: O Uskrau prasne godine oni su se neki rođajući na leski posao, da sakupe po hrvatskim krajevinama i po svim kojima su životne, pjevane činjenice, koje pokazuju u kojoj mjeri i kako je hrvatski narod sudjelovao u svjetskom ratu. U tom radu pokazala se je puno opravданih božanstava, da će vedima vrio zanimljivih i za nas Hrvate važnih dogodjaja preći u zaborav, ako se odmah ne zabilježe.

Da djelo bude u svakom pogledu dobrobitno današnjih velikih vremena obvezali su se neki od naših najuvaženijih učenjaka, književnika i umjetnika obraditi ovaj rat sa stanovišta njihove znanosti ili umjetnosti, a jedan je rođajući zajamčio raspoređenje naklade od pet tisuća primjeraka po K. 50. — — —, jer se kod ovako velike knjige može stampati poradi ogromnih troškova samo onoliko knjig, koliko ih je naručeno, odnosno koliko je preplaća uplaćeno.

Ces. i kr. ratno ministarstvo i ces. i kr. ratni arhiv su prošli ovom djelu u svakom pogledu na ruku, te je zato do sada uspjelo od preko 28.000 odlikovanih Hrvata, kojih su imena sakupljena, obaviti više stotina autentičnih opisa junačkih djela radi kojih im je odlikovanje podijeljeno. Od odelja za štampu u ratnom ministarstvu dobilo je uredništvo više stotina krasnih originalnih i velikih fotografija, koje prikazuju osobe, krajeve i pojedine ratne dogodovštine. Osim ovih fotografija sabrano je više stotina slika izravno od hrvatskih četa, a k tomu je glavni urednik, koji je član stana ratne štampe, obilao mnoga bojišta sakupljajući gradivo.

Iz hrvatskih zemalja je primilo uredništvo mnogo izvještaja o djelovanju pojedinih osoba, dobrovornih društava, kao i o djelovanju novčanih zavoda i drugih institucija, a izradjeni su već i mnogi opisi djelovanja osoba, koje se za vrijeme ovog rata broje među poglavice hrvatskog naroda.

Premda se je uredništvo hotimice ukazalo svakoj, a napose bučnoj reklami, javilo se je kod nas do sada preko dvije tisuće preplaćnika, koji su svoju preplaću ili isplaćili ili isplaćuju.

Uredništvo nastoji, da svi djelovi „Zlatne knjige“ budu potpuni i cijeloviti, te da bude čim prije moguće nakon svršetka ovih teških vremena predati javnosti i potomstvu spomen — knjigu slave i zrtava, koje smo za sveću domovine i budućnost monarhije doprinijeli.

Ujedno je uredništvo pripravno svakomu, što se za stvar interesira pokazati način, kako se gradivo sakuplja i obrađuje, a biti će zakvalno svima, koji ga u tom postu potrebuju.

Gospodarstvo.

Uputa vinogradarima glede obrane vinograda od peronospore i oldiuma.

Gledom na dosta skućene zalihe modre galice i sumpora, koje staje na raspoložbu vinogradarima u Hrvatskoj i Slavoniji za obranu vinograda nazali se kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlast, odjel za narodno gospodarstvo, ponukanom na temelju rezultata stečenih u posljednjim godinama po višenim vinogradarskim stručnjacima u zemaljskim župnim naseljima i vinogradima kau i u vinogradima napredujući privremenika u ogranu protiv peronospore i oldiuma, preporučuju slijedeće.

I. Rano u proljeću, a najkasnije za rezidbe, treba krovu s trsova očistiti. Nakon rezidbe vinograda treba trsote: panj, rogvu i pupove oprati raslopinom vapna i kalinjevog hipermangana.

Na 100 lt vode uzme se 120 grama hipermangana i 4 kg svježeg gasevnoga vapna.

U vinogradima, gdje se je opazilo, da tekom ljeta niske žuti, morju se trsovi u proljeću oprati raslopinom zeleni galice i vapna. Na 100 lt vode uzme se 10 kg zelenih galica i 3 kg svježeg gašenoga vapna.

Hipermangan i zelena galica ne smiju se zajedno priredjivati.

II. Najbolje sredstvo protiv peronospore jest: modra galica.

Štrcati se mora: prvi puta prije cvatnje, i to:

sa 3/4 kg modre galice
1/2 kg alauna i
2 kg gašenoga vapna

na 100 lt vode;

drugi puta odmah poslije cvatnje, i to tako, da to drugo štrcanje bude po mogućnosti svakako gotovo do petrovačkog tjeona, i to;

sa 1 kg modre galice,
1/2 kg alauna i
2 1/2 kg gašenog vapna

na 100 lt vode.

treći puta po prilici tri tjedna kasnije dakle u prvoj polovici srpnja, i to:

sa 1 1/4 kg galice
1/2 kg alauna
3 kg gašenog vapna.

Bude li godina kišovita biti će nužno i četvrti, a možda i peto štrpijanje.

Za ta se štrpijanja uzima raslopina kao i za treće štrcanje.

Vinogradari, kojima je preostalo od prošle godine perocida, a nemaju modre galice, mogu mirne duže štrcati perocidom.

Za prvo štrcanje uzima dvopostotna raslopina perocida t. j. dva kg perocida na 100 lt vode i dva kg gašenog vapna, a za svaku kasnije štrcanje tri posiotnu raslopinu t. j. 3 kg perocida i 3 kg vapna na 100 lt vode.

Mnogi je dosadašnji neuspjeh uzrokovao lošom priredbom perocida, a toga valja raslopinu perocida priredjivati osobitom pomnjom.

Za priredbu raslopine perocida potrebne su dvije veće posude obično petrolejske bačve i jedan škat.

Raslopina se pak priređuje na ovoj način:

(nosi se na)

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratiste

„bodačkom rogu“

Elegantna restauracija. Izvrana kuhinja, dobro vino i pivo.
preporučuje svojim cijenjenim gostima
F Horvat svratistar.

Alaun i Natr. thyosulfat

dok zahtjeva traje dobiva se u ljekarni M Kleščića.

Kupujem kuću sa jednim ili dvim stanovima i vrom.—
Pobliže u tiskari.

Tražim stan

u prvom katu i blizu glavnog trga. Ponude na Ivanu Hubaleku urara i zlatara.

strojno pleteno žice.

Vlasnik Šandor Hajoš.

Telefon br. 6-31. Zagreb. Jeklen ulica 13
izradba raznih ograda od žice, svakovrsnih američkih pruživih umetaka za krevete i t. d. Isto se tako primaju popravci svih strojeva te parnih kotlova.

Za solidnost posla jamčim.

Najprikladnije darove za imendane, rođendane itd.

u velikom izboru imade

IVAN HUBALEK urar i draguljar



SAMOBOR, glavni trg (kraj ljekarne).

Popravci obavljaju se brzo i točno.



Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Veliko okledište fine ovile, fantase tkanine po najnovijem stilu, engleskih tkanina za kostime, flanela za bluze i kućne haljine te raznih podstava i barkenda.

Uzorki kao i podlijike preko K 20 — šaljemo franko.

Muško i žensko rublje kao i posteljina.

Veliko okledište pamučne i platnenne robe, stolnog rublja, garnitura za kavu, vaseće garniture za krevete i pokrivače od flanela, negova, savjesta i tkanina za pokuštvo.

6 filtera



6 filtera

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Dobije se svuda. — Stoji samo 6 filtera.

Zdraviju neškodljiv.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
u Zagrebu.

6 filtera



6 filtera

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačićev trg 7.
Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-42.

Krasne moderne čaše. Elegantine kristal garniture, najnoviji proizvod.

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čuture u narodnom slogu.
Rippled figure iz glasovitih tvornica. Električne i petroli. svjetiljke i lampapi.

Specijalno okledište za bahterist. i staklene potrebitosti.

Staklene za odpremu dejstva u propisanim drvenim torljima.